

АЛБАНСКИТЕ ЕМИГРАНТСКИ ОРГАНИЗАЦИИ В САЩ И ЗАПАДНА ЕВРОПА И КОСОВСКИЯТ ВЪПРОС ПРЕЗ 80-ТЕ ГОДИНИ – ТЕНДЕНЦИИ И РИСКОВЕ ЗА СИГУРНОСТТА НА БАЛКАНИТЕ

Марияна Стамова

*Институт за балканистика с Център по тракология при БАН,
секция „Съвременни Балкани“*

Резюме: Периодът след смъртта на Тито през 80-те години се характеризира с нарастващо недоволство сред албанското население и постепенна ескалация на напрежението в Косово. От друга страна, със смъртта на албанския лидер Енвер Ходжа на 11 април 1985 г. и оглавяването на Албанската партия на труда от Рамиз Алия Албания навлиза в нов етап на интернационализирането на проблема за положението на албанците в Югославия. Към легалните форми на съпротива на албанците в Югославия се добавят и нелегалните действия с една основна задача – разбиване на единството на федерацията и нейното разпадане, след което би се реализирало обединението на албанците на Балканите.

Ключови думи: Албанска диаспора, емиграция, Косово, Югославия, Албания.

Въведение

След смъртта на югославския лидер Йосип Броз Тито през 80-те години ситуацията в Косово периодично се изостря, редуват се албански демонстрации и наказателни акции на армейските и милиционерските части. Албанците в Косово обединяват своите усилия и действия както с политическия елит на Косово, който все по-често е остракиран и изолиран от страна на Белград, така и с албанската интелигенция в Косово и албанската диаспора в чужбина [1].

Когато става въпрос за дейността на албанската емиграция, трябва да се отбележи, че още от края на 70-те и началото на 80-те години и особено след смъртта на Тито все повече се активизира нейната дейност, както по въпроса за Косово, така и за бъдещето на Югославската федерация и положението на албанското население в отделните републики.

Албанската диаспора и политическите процеси в Югославия през 70-те – 80-те години

Още през 70-те години на ХХ век по инициатива на агентите на албанската разузнавателна служба „Сигурими“ в редица западноевропейски държави се учредяват дружества на приятелите на Албания. Политическите и икономическите албански емигранти от Югославия и Албания, които се вливат в диаспората в САЩ, ФРГ, Швейцария, Швеция, Белгия, Дания и други държави, през 80-те години вече са много добре организирани. Те успяват да получат подкрепа от влиятелни кръгове от политическия връх на западните държави. В САЩ например членът на Конгреса Джоузеф Диогарди, от италиано-албански произход, Робърт Доул и други политици обединяват около себе си група влиятелни хора в т.нар. албанско лоби с цел да подпомагат претенциите на албанците в Югославия.

Във връзка с това в Ню Йорк и Детройт с помощта на албанските дипломати се създават клубове на студентите албанци и дружества на албанските емигранти, в които се пропагандират идеите за създаването на т.нар. Велика Албания. Членовете на тези сдружения дават значителни парични средства за подпомагане на дейността на албанците в Косово и Македония. Дейността на емиграцията от албански произход в САЩ е свързана и с някои сдружения, клубове и организации на изселниците, от които по-известни са Сдружението на клубовете на албанците републиканци и „Албанската федерация – Огън“, която е от най-старите и най-големи организации на албанските емигранти, основана от албански интелектуалци в САЩ [2].

В навечерието на събитията в Косово през пролетта на 1981 г. общият брой на емигрантите албанци е около 20 000 души. От тях около 4000 са от Югославия, от които около 800 са националистически ориентирани. В основната си част те са в САЩ и Канада, но и в Австралия, а в Европа – главно във Франция, Белгия, ФРГ и Швеция¹.

Трябва да се отбележи, че съществуват повече от 20 организации на емигранти от Албания, формирани още по време на Втората световна война или след нея. Те са разделени на „монархически или националистически организации“, насочени към създаването на „голяма или етническа Албания“. Техните интереси влизат в конфликт с интересите преди всичко на Югославия, но и на самата Албания, що се отнася до нейното социално и обществено устройство. Сред тях се открояват две основни организации – „Бали комбетар“ (Национален фронт) с ръководство в САЩ и Франция и клонове в САЩ, западноевропейските държави, Канада и Австралия, и „Легалитети“ (Законност), чиято цел е установяването на монархически режим в

Албания начело със сина на Зогу – Лека Зогу, и готовност „за обединението на всички албанци в борбата за освобождение“².

Заедно със съществуването на организации, които са представени само от емигранти от Албания или са смесени (например „Трета Призренска лига“), съществуват и такива, в които членуват само албански емигранти от Югославия. Такива организации например са: Съюзът на косоварите и Албанската младеж в свободния свят в САЩ, „Свободно Косово“ в Канада, дружеството „Байрам Цури“ в Австралия, което си сътрудничи с хърватската емиграция, „Съпротивата на косоварите“ в Белгия и др. Всички тези организации не се различават по своите цели и дейността на албанската националистическа емиграция.

Новост представлява формирането на няколко организации в отделни държави на Европа от югославски граждани с албански произход, които са на временна работа там: в Донсдорф, близо до Шутгарт, през 1977 г. е създадена организацията „Албански демократичен завет“; в Брюксел действа групата „Свободно Косово“, която има клон в Париж; във ФРГ през 1980 г. е създадена организацията „Червен фронт“, появила се от групата на т.нар. марксист-ленинисти, чиито членове са с югославски паспорти и лица от новата емиграция; и „Дружество на приятелите на нова Албания“ в Брюксел, като неговите членове са белгийци и югославски граждани от албански произход³.

Трябва да се отбележи, че след разкриването на членовете на тези организации с клонове в Косово през 1980 г. и техния арест албанците в западноевропейските държави пристъпват към формирането на организацията „Червен народен фронт“ начело със Зеки Кадри и братя Келменди. От март 1981 до септември 1982 г. представителите на тази организация в Белгия извършват редица терористични актове [3].

След събитията в Косово от пролетта на 1981 г. проалбански емигрантски организации, като „Комунистическа марксистко-ленинска партия на албанците в Югославия“, „Групата на марксистите-ленинисти на Косово“ и „Движението за национално освобождение на Косово“, създават през февруари 1982 г. „Движение за албанска социалистическа република в Югославия“ като единен фронт на всички леви сили в чужбина⁴. През май с.г. към тази организация се присъединява и емигрантският „Червен народен фронт“. Зад дейността на тази организация застава разузнавателната служба на НСР Албания, нейни пунктове са внедрени в дипломатическите представителства на Албания в Европа (Виена, Париж, Истанбул, Стокхолм, Берлин и др.) и САЩ (Постоянната мисия при ООН в Ню Йорк)⁵.

Като цяло, националистическата емиграция провежда засилена пропаганда сред югославските граждани от албански произход, които са на временна работа, и сред изселниците, за да ги спечели за своята кауза. Във връзка с това емиграцията, освен че издава около 40 емигрантски вестника в 150 000 копия, излъчва радио емисии и телевизионни часове, извършва и друг вид специална дейност, например организирането на антиюгославски демонстрации и терористична дейност, свързани с атентати срещу югославските дипломатически представителства⁶. След 1981 г. емиграцията организира 110 демонстрации, в които участват около 16 000 души.

Много характерен момент от политиката на албанската емиграция е, че тя последователно и организирано продължава своята дейност и в годините след събитията в Косово от пролетта на 1981 г.⁷.

В пропаганден план дейността на емиграцията най-много се проявява чрез печата. В тяхната дейност се включват представяне на албански филми, лекции, меморандуми и петиции до отделни политици и международни организации. Така например „Меморандумът за положението на албанското население в Югославия“ се раздава на депутати от Европейския парламент в Страсбург, а подобен документ е адресиран до Секретариата на ООН в Ню Йорк. Според албанската емиграция, с подобни пропагандни действия, насочени към Конференцията за европейска сигурност и сътрудничество, Европейския парламент и Сената на САЩ, е необходимо да се изисква разрешение за продължаване на техните демонстрации на цялата територия на САЩ в знак на протест срещу Югославия.

Албанската емиграция през 80-те години се стреми да се обедини и да образува съвместна структура по модела на хърватската емиграция, като хърватинът Мате Мещрович започва да играе главната роля в реализацията на този план⁸. За тази цел в Ню Йорк се провеждат много срещи и се разпространява платформа за действие в пропаганден план.

На срещата на „Бали Комбетар“ на 7 март 1982 г. в Ню Йорк албанската емиграция в САЩ приема програма, която е насочена към: кулминация в борбата за реализиране на лозунга „Косово – република“ като първа фаза от създаването на „Велика Албания“; синхронизиране на действията в Косово и в чужбина по пътя на едновременното провеждане на демонстрации на двата терена; разглеждане на възможността на „тероризма на УДБА“ да се отговори със същата мярка; обединяване на всички албанци в предстоящите действия и създаване на съвместно ръководство, което да координира действията на всички албански организации в чужбина.

По повод на „въстанието в Косово“ и възпоменанието на жертвите му, на 28 март 1982 г. в хотел „Рузвелт“ в Ню Йорк се събират около 500 души – представители на различни структури на албанската емиграция, като 11 март официално е обявен за „Ден на родолюбците в Косово“. На срещата присъстват представители на хърватската и българската емиграция и на еврейското лоби в Ню Йорк. Мате Мещрович настоява за съвместни действия срещу Югославия на хърватската, албанската и българската емиграция. Българската емиграция подкрепя сътрудничеството, а еврейското лоби предлага парична помощ. В навечерието на това събитие албанските представители посещават израелското генерално консулство в Ню Йорк и мисиите при ООН, Саудитска Арабия, Кувейт и Египет, на които предават „Меморандум за нарушаването на човешките права в Югославия“, търсейки подкрепата им.

Дясноориентираните албански организации продължават сътрудничеството си с хърватската емиграция и извършват заедно отделни акции, като участието на Мещрович на срещата в Ню Йорк, участието на албанците в тържествата за „10 април“ в Торонто и Ню Йорк, участието на хърватската емиграция в демонстрациите в Мюнхен, Франкфурт, Париж и др.⁹.

В годините след събитията в Косово през 1981 г. характерен момент от дейността на албанската емиграция е организирането на научни конференции със специален акцент за Косово. Така например в началото на ноември 1982 г. в Колумбийския университетски център се провежда международна научна конференция за Косово. Конференцията е организирана от университетските професори Арши Пипа, Сами Репища и др. В нея участват над 250 учени, между които представители от САЩ, Франция, Германия, Англия, Белгия и Австралия, представители на албанските емигрантски организации „Легалитет“ и „Призренска лига“ и на хърватската емиграция – Мате Мещрович и Богдан Радица.

През ноември 1983 г. в Университета във френския град Лил „Дружеството за френско-албанско приятелство“ провежда кръгла маса за югославско-албанските отношения. На конференцията присъстват около 150 участници. В голямата си част те правят изводи, които според Белград са с антиюгославско съдържание, а представянето на ситуацията в Косово е полуистина и фалшификация [4].

Отделни западноевропейски държави, като Белгия, ФРГ и Швейцария, предприемат някои мерки за идентифицирането на изпълнителите на терористичните акции на албанската емиграция, но същевременно продължават да толерират албанската пропагандна

дейност, позовавайки се на защитата на законността и хармонизирането с глобалната политика към социалистическите държави. Организацията „Амнести Интернешънъл“ също показва в негативна светлина действията на органите на СФРЮ за защита на конституционния ред в Косово.

Външният натиск върху СФРЮ продължава и през следващите години. През 1983 и 1984 г. един път седмично до прокурора на Косово Томислав Чучурович пристигат писма от „Амнести Интернешънъл“, в които отделни лица от Холандия, Франция, Германия, Белгия, САЩ „търсят защита на правата на човека“, обикновено за един и същ обвиняем в даден процес¹⁰.

Според някои сръбски изследователи на проблема, като Марко Лопушина [5], нарастващата външна подкрепа заедно с дейността на организациите на албанската емиграция, както и активните действия на световната общественост насочват албанските националисти към тяхното обединение. Опитът да се свържат обаче организациите „Народноосвободителен фронт“, „Антиревизионистки фронт“ и „Групата на марксистите-ленинци в Косово“ в единен нов фронт в началото на януари 1984 г., пропада. С неуспешните опити за обединение на тези организации не се реализира и планът за формиране на въоръжени ударни бригади и щабове на местните общности, райони и окръзи в покрайнината, т.е. първата собствена военна организация, чийто комендант би бил учителят и писателят Адем Демачи и чиято основна задача би била „реализацията на ултиматума през 1984 г. Косово да стане република“¹¹.

За създаването на нелегални и вражески за управлението на Югославия и нейния конституционен ред организации, които все по-масово действат в отделни части на Косово, Македония и Черна гора през 80-те години, сериозна подкрепа оказват чуждестранните разузнавателни служби, основно от съседна Албания, и албанската емиграция. В тази насока албанската емиграция се старае да прехвърля възможно повече екстремистка дейност в Югославия. Най-активни в това отношение са членовете на „Движението за албанска социалистическа република в Югославия“. Техният метод, е: създаване на нелегални организации, които действат по тройки, а дейността им е планирана в три фази: идеологическо издигане, политико-пропагандни действия, демонстрации и последна фаза – въоръжена борба¹².

Пропагандната война за спечелването на повече симпатии и подкрепа за албанската кауза особено много се засилва към края на 80-те години. Така на организираната на 1 април 1988 г. в Ню Йорк антиюгославска демонстрация от проенверовската организация на

албанската емиграция в САЩ лично е поканен конгресменът Диогарди¹³. В своето изказване пред насъбралите се албанци той изтъква, че е горд, че е албанец. Според Диогарди в някои държави, като Югославия, дори само изразяването на собствено мнение причинява неприятности, включително арести. Затова трябва да се говори за тежката ситуация на „нашите братя и сестри в Косово, в Македония и останалите части на Югославия“¹⁴.

Диогарди посочва съществуването на международни договорености, като Хелзинкското споразумение, и Югославия, като държава, която го е подписала, трябва да носи своята отговорност и да освободи от затвора Адем Демачи [6], който дълго време се намира там.

Външната политика и пропагандната дейност на Албания през 80-те години

Очертаващата се политическа и икономическа криза, в която Югославия навлиза стремглаво в края на 70-те и началото на 80-те години, и задълбочаващите се социално-икономически проблеми, пред които се изправя югославското общество и особено нейните по-слабо развити републики и области, дават стартова основа за засилването на пропагандната дейност и от страна на съседна Албания. Целта на Тирана е ясна – интернационализиране на албанския проблем в Югославската федерация и особено на проблема за Косово.

И за двете съседни държави обаче, Албания и Югославия, още след края на Втората световна война и до събитията в Косово през 1981 г., а и впоследствие, Косово остава във фокуса на тяхната дипломация [7].

В тази насока и в новите условия след смъртта на Тито и събитията в Косово през пролетта на 1981 г. във вътрешноюгославски план, както и след „самоубийството“ на Мехмед Шеху и смяната на някои личности от ръководството в Тирана във вътрешноалбански план през 1982 г., според Белград Албания продължава да провежда двойствена политика спрямо Югославия. От една страна, Албания показва готовност за по-нататъшно развитие на нормални двустранни отношения, особено където има непосредствен интерес, а от друга, активно подкрепя албанската иредента и с тази си политика продължава да се намесва в югославските вътрешни работи¹⁵. Това становище е характерно както за официална Тирана, така и за нейната пропаганда и в отношенията с трети партньори.

Най-ярко насоката на политиката на Албания спрямо Югославия разкрива самият албански лидер Енвер Ходжа на Осмия конгрес на

АПТ, който се провежда през ноември 1981 г. Тази политика се характеризира преди всичко със следното: твърдение за несправедливост на съществуващите граници между двете държави, изтъкват се автохтонността и компактността на албанския народ, който живее на „собствена територия“ в Югославия; оспорване на историята и правата на другите народи, които от векове живеят на същата тази територия, и заявяване на правото за постоянна намеса във вътрешните работи на Югославия с твърдението, че това се прави за защита на албанската народност. С подкрепата си на идеята Косово да получи статут на република, Ходжа се стреми да бъдат поставени в приемлива форма от гледна точка на международното право териториалните претенции към части от Югославия. Във връзка с това важна роля в пропагандата на Тирана се възлага на историографията, археологията, лингвистиката и литературата [8].

Албания чрез своите дипломати открито подкрепя и различните групи монархисти и републиканци, както и новите, проенверовски албански емигрантски организации, като се полагат усилия за интернационализиране на проблема. Особено активна в тази насока е мисията на Албания при ООН, която за целта разчита на помощта на свързаните помежду си структури на старата албанска емиграция и новите агентурни образувания. „Сдружението на клубовете на албанците в САЩ“ призовава политиците на Америка, в т.ч. президента Роналд Рейгън, сенатора Пърси и конгресмените Диогарди и Блуменфийлд, да съдействат за промяна на американската политика спрямо Югославия поради „нарушаването на човешките права на албанците в Югославия“. С пропагандна дейност се занимават и посолствата на Албания във Виена и Париж, както и генералното консулство в Истанбул, с подкрепата на които се организират многобройни акции на албанската националистическа емиграция¹⁶.

В крайна сметка албанското ръководство се ориентира към тактика, преследваща две непосредствени цели: първо, интернационализация на въпроса за положението на албанците в Югославия с цел спечелване на международното обществено мнение, на отделни личности и интелектуалци в подкрепа на каузата за защита на техните човешки права и второ, подкрепа на искането Косово да получи статут на република в рамките на Югославия чрез преговори между югославските държавни органи и албанското население. В политиката си на „двойния стандарт“ през 80-те години държавно-партийното ръководство на Албания продължава с добре организирана пропагандна дейност чрез радиото, телевизията и другите средства за масова информация.

Заклучение

С всички тези действия на албанските групи и организации в Югославия, особено през 80-те години на XX век, които са подпомагани и подкрепяни, от една страна, от албанската емиграция, а от друга, от албанската държава, последователно се осъществява една от целите – интернационализиране на албанския проблем пред световната общественост. Така към легалните форми на съпротива на албанците в Югославия се добавят нелегалните действия с една основна задача – разбиване на единството на Югославската федерация и нейното разпадане, след което би се реализирало обединението на албанците на Балканите. 80-те години се характеризират и с влошаване на международните отношения, като се увеличава натискът на вътрешния и на външния „неприятел“ срещу Югославия, засилва се подкрепата на Запада за някои опозиционни сили в държавата. Всичко това, както и нарастващите икономически затруднения и намалената политическа бдителност на Белград се смята, че създават благоприятен момент за действие от страна на албанците в Югославската федерация и извън нея – албанската диаспора и НСР Албания.

Благодарности: Статията е по проект на ФНИ № ДН 20/2 на ФНИ от 11.12.2017 г.

Бележки

- ¹ **Diplomatskog** Arhiva Ministarstva Spoljnih poslova Srbije (DAMSPS), Politička Arhiva (PA), f. br. 136, d. 2, pov. br. 421760, s. 12 – 13.
- ² **Državni** Arhiv Crna Gora (DACG), Republički Komitet za odnose sa inostranstvom (RKOD), f. 38, 1985, s. 4 – 5.
- ³ **DAMSPS**, PA, f. br. 136, d. 2, pov. br. 421760, s. 13 – 14.
- ⁴ **Arhiv Slovenije (AS)** 1589, Centralni Komitet Zveze komunistov Slovenije (CK ZKS), št. 1278, AE: IV/6562, s. 16.
- ⁵ **Hrvatski** Drzavni Arhiv (HDA) 1561, Republički Sekretarijat Unutarnjih Poslova SR Hrvatske Služba Državne Sigurnosti (RSUP SRH SDS), 1982, Kutija br. 84, RZ0080952–RZ0080957.
- ⁶ **AS 1589**, CK ZKS, št. 1278, AE: IV/6562, s. 18 – 20.
- ⁷ **Drzhaven** Arhiv na Republika Makedonija (DARM), f. 427 (Dokumentacija na CK na MKP/SKM), k. 464, a.e. 47, s. 1054 – 1059.
[Државен Архив на Република Македонија (ДАРМ), ф. 427 (Документација на ЦК на МКП/СКМ), к. 464, а.е. 47, с. 1054 – 1059.]
- ⁸ **Diplomaticheski** arhiv na Ministerstvoto na vanshnite raboti (DAMVnR), op. 46–3, a.e. 251, s. 3 – 13.
[Дипломатически архив на Министерството на външните работи (ДАМВнР), оп. 46–3, а.е. 251, с. 3 – 13.]
- ⁹ **DARM**, f. 427, k. 464, a.e. 47, s. 1056 – 1057.
[ДАРМ, ф. 427, к. 464, а.е. 47, с. 1056 – 1057.]

- ¹⁰ **DAMVnR**, op. 42, a.e. 5291, s. 8.
[**ДАМВнР**, оп. 42, а.е. 5291, с. 8.]
- ¹¹ **Intervju**, 29. mart 1985, s. 9.
- ¹² **DAMVnR**, op. 43, a.e. 31, s. 7.
[**ДАМВнР**, оп. 43, а.е. 31, с. 7.]
- ¹³ **Albanian-American Civic League**. //
<<http://novatv.mk/index.php?navig=8&cat=2&vest=15775>; <http://www.aacl.us/>>.
- ¹⁴ **DACG**, RKOI, f. 50, 1988, s. 1 – 3.
- ¹⁵ **DAMSPS**, PA, f. br. 2, d. 4, pov. br. 436116, s. 268.
- ¹⁶ **AS 1589**, CK ZKS, št. 1328, s. 1 – 2.

References/Литература

1. **Parvanov**, A. Kosovskiyat vazel na Balkanite: Vaznikvane, razvitie, reshenia. S.: Voenno izdatelstvo, 2011, s. 67.
[**Първанов**, А. Косовският възел на Балканите. Възникване, развитие, решения. С.: Военно издателство, 2011, с. 67.]
2. **Bošković**, M. Šesta Kolona. Nastanak, organizacija i delovanje antijugoslovenske fašističke emigracije. Zagreb, 1985, s. 250.
3. **Brusin**, M. Rasprava o Kosovu. Zasho gubimo Kosovo? Novi Sad, 2004, s. 67 – 68.
[**Брусин**, М. Расправа о Косову. Зашто губимо Косово? Нови Сад, 2004, с. 67 – 68.]
4. **Bošković**, M. Šesta Kolona, s. 327.
5. **Lopušina**, M. Ubij bližnjeg svog. Jugoslovenska tajna policija 1945/1995. Beograd, TV Novosti, 1996, 496 s.
6. **Gashi**, S. Adem Demaçi. Biografi. (E Paautorizuar). Prishtinë: Shtëpia botuese: Rrokullia, 2010, 266 f.
7. **Çeku**, E. Kosova në sfondin e diplomacies së Jugosllavisë dhe Shqipërisë 1945 – 1981. Prishtinë: Brezi’81, 2009, 467 f.
8. **Kola**, P. The Search for Greater Albania. London: C. Hurst and Co., 2003, 416 pp.

За автора

Марияна Стамова е доктор по история, доцент в секция „Съвременни Балкани“ в Института за балканистика с Център по тракология при БАН. Научните ѝ интереси са свързани с проблемите на албанската етническа общност в югославската федерация след края на Втората световна война и ролята на албанския фактор в разпадането на Югославия, както и с положението на албанците в новите независими държави, създадени на нейна територия. В последните години научноизследователският ѝ интерес е насочен и към вътрешната и външната политика, както и към международните отношения в Република (Северна) Македония.

За контакт с автора: marianastamova@yahoo.com

**THE ALBANIAN EMIGRATION ORGANIZATIONS
IN THE UNITED STATES AND WESTERN EUROPE
AND THE KOSOVO ISSUE IN THE 1980s –
TRENDS AND SECURITY RISKS IN THE BALKANS**

Mariyana Stamova

*Institute of Balkan Studies and Center of Thracology, Bulgarian
Academy of Sciences*

Abstract: The period since Tito's death in the 1980s has been marked by growing discontent among the Albanians and a gradual escalation of tensions in Kosovo. On the other hand, with the death of the Albanian leader Enver Hoxha on April 11th, 1985, and the leadership of the ALP by Ramiz Alia, Albania entered a new stage in the internationalization of the problem of the situation of Albanians in Yugoslavia. Along with the legal forms of resistance of the Albanians in Yugoslavia, the illegal actions were added with one main task – breaking the unity of the federation and its disintegration, after which the unification of the Albanians in the Balkans would be realized.

Keywords: The Albanian Diaspora, Emigration, Kosovo, Yugoslavia, Albania.

About the author

Mariyana Stamova, Assoc. Prof., PhD, graduated from Sofia University, Master's Degree in History (1998), and Ph.D. in History, Institute of Balkan Studies, Bulgarian Academy of Sciences (2004). Professional Interests: Modern History, History of the Balkans, Yugoslavia after World War II, National minority problems, The Albanian Issue on the Balkans and in Tito's Yugoslavia, Albanian-Yugoslav relationship, Internal and Foreign policy and interethnic relations of the Republic of (Northern) Macedonia.

To contact the author: marianastamova@yahoo.com